

ТЕХНОЛОГІЯ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Бухгалтерський облік та оподаткування суб'єктів підприємництва є ключовим аспектом управління в українському бізнес-середовищі. У загальній схемі бухгалтерського та податкового обліку малі підприємства відіграють важливу роль. Вони зобов'язані вести точний фінансовий облік і складати податкові декларації, що може бути складним і трудомістким процесом. Організація обліково-аналітичної роботи має важливе значення для виконання малим бізнесом регуляторних вимог. Це підкреслює їхнє місце в системі бухгалтерського та податкового обліку, підкреслюючи потребу в ефективній, дієвій та підтримуючій системі, яка б допомагала їм у виконанні цих зобов'язань.

Великі і малі підприємства підлягають певним правилам ведення обліку та сплати податків. Виконання цих вимог є обов'язковим для всіх суб'єктів господарювання. Однак, для малих підприємств це може бути більш складним завданням через обмежені ресурси. Тому важливо розробити спрощені процедури та інструменти, які допоможуть малим підприємствам легко орієнтуватися в законодавстві та виконувати свої обов'язки. А. Довбуш та Г. Давидовська зазначають: «...одним із найважливіших організаційних питань обліку малого підприємництва виступає вибір форми бухгалтерського обліку, адже кожною формою обліку передбачається поєднання різних видів облікових реєстрів, які повинні забезпечувати оперативний контроль, своєчасність, повноту і достовірність узагальнення у бухгалтерському обліку всіх здійснюваних господарських операцій, які мали місце у суб'єкта господарювання» [1, с. 166].

Система бухгалтерського обліку складається з облікової політики, форми бухгалтерського обліку та способу обробки облікової інформації. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996 від 16.07.1999 р., під терміном «облікова політика» розуміється сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку визначають облікову політику як сукупність принципів, основи, домовленостей, правил і процедур, прийнятих управлінським персоналом для складання та подання фінансової звітності [6].

Облікова політика підприємства має забезпечити достовірне та повне відображення його фінансово-господарської діяльності. Вона слугує основою для формування об'єктивної інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень, оцінки фінансового стану та результатів діяльності, а також для зовнішньої звітності. При виборі облікової політики підприємство має враховувати як загальноприйняті бухгалтерські принципи, так і специфіку своєї діяльності, розмір та структуру. Для малих підприємств особливо важливо обрати таку облікову політику, яка б спрощувала процес ведення обліку та забезпечувала отримання необхідної для управління інформації.

Бухгалтерський облік із розвитком цифрових технологій в економіці зазнає істотних змін, у яких задіяні інноваційні процеси створення, зберігання та передачі інформації. При цьому безпосередній вплив на швидкість і якість цих процесів

здійснює розвиток цифрових технологій. Проте слід наголосити на тому факті, що інструментарій бухгалтерського обліку та оподаткування завжди відповідають сучасним реаліям, унаслідок чого виникає низка проблем, пов'язаних із впровадженням цифрових рішень. На думку дослідників: «Інформаційний розвиток сучасного суспільства висуває нові вимоги до розвитку його економічної підсистеми, надання йому «проривного» характеру на основі використання інноваційних технологій управління бізнесом» [5, с. 36].

Інноваційні підходи в оптимізації оподаткування компаній допоможуть знизити податкові зобов'язання та уникнути податкових спорів. Вони ґрунтуються на застосуванні сучасних методів, що з'являються у зв'язку з цифровою трансформацією економіки. До таких інноваційних підходів в оптимізації оподаткування організацій можна віднести використання таких методів:

- 1) автоматизація процесів податкового обліку та звітності за допомогою штучного інтелекту й аналітики даних дає змогу своєчасно виявляти ризики та оптимізувати їх;
- 2) застосування технології блокчейн для забезпечення прозорих і безпечних податкових процесів допомагає уникнути помилок у податкових деклараціях;
- 3) аутсорсинг податкових процесів скорочує податкові ризики і підвищує ефективність управління ними;
- 4) застосування технологій і систем штучного інтелекту.

Таким чином, сфера бухгалтерського обліку вимагає особливого підходу і розробок з цього питання. Необхідно навчати бухгалтерів, активно впроваджувати цифрові технології на підприємствах, розробляти законодавчу базу, вирішувати проблеми, що виникають у процесі впровадження. Конкурентна перевага організацій, які володіють інформаційно-комунікаційними технологіями, очевидна, і нині необхідно активніше просуватися на цьому шляху.

Список використаних джерел

1. Довбуш А.В., Давидовська Г.І. Особливості організації обліку на підприємствах малого бізнесу в Україні. *Інноваційна економіка*. 2020. №5-6. С. 162-167.
2. Завитій О., Белова І. Процес управління інноваційним розвитком як об'єкт обліку і аналізу. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2022. Випуск 1-2. С. 22-28.
3. Задорожний З.-М., Починок Н., Дерій В. Трансформація бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах соціально-економічних викликів. *Вісник економіки*. 2021. № 3. С. 161-167.
4. Панасюк В., Бурденюк Т., Мужевич Н. Особливості цифрової трансформації обліку. *Галицький економічний вісник*. 2021. №68. С. 70-76.
5. Пуцентейло П., Довбуш А., Бінчаровська Т., Гомотюк В. Сучасні технології бізнес-аналітики як інструмент для підвищення бізнес-комунікацій компанії. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2022. Випуск 1-2. С. 29-40.
6. Скрипник С., Лавров Р., Шепель І. Облік і оподаткування суб'єктів малого підприємництва. *економіка та суспільство*. 2023. Випуск № 52. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2579/2498>
7. Тенюх З., Пелех У. Діджиталізація бухгалтерського обліку в Україні: стан та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. 2022. №41. URL: <http://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1588>